วิภาดา เวทยา 2557: ปรสิตของเป็ดไล่ทุ่ง *Anas platyrhynchos* Linnaeus 1758
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา) สาขาชีววิทยา ภาควิชาสัตววิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมาน แก้วไวยุทธ, วท.ด. 66 หน้า

ศึกษาปรสิตของเป็ดไล่ทุ่ง *Anas platyrhynchos* หนึ่งแห่งในจังหวัดนครปฐม โดยสุ่มเก็บตัวอย่างเป็ดทุก 2 เดือน รวม 6 ครั้ง ครั้งละ 10 ตัว ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 รวมจำนวนเป็ดตัวอย่างทั้งหมด 60 ตัว ตรวจพบปรสิต 843 ตัว จำแนกออกเป็นปรสิตภายนอก คือ เหา และไร ปริมาณร้อยละ 71.33 และ 28.67 ตามลำดับ ชนิดของเหาที่ตรวจพบจำแนกได้ 3 ชนิด คือ *Eshiopterus* sp. ร้อยละ 47.34, *Menopon gallinae* ร้อยละ 21.23 และ *Philopterus* sp. ร้อยละ 2.77 ชนิดของไรที่ตรวจพบ คือ *Megninea* sp. ร้อยละ 7.86 และไรที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้ ร้อยละ 20.80 ปรสิตภายในที่ตรวจพบได้แก่ พยาธิใบไม้ และพยาธิตัวตืด ปริมาณร้อยละ 49.20 และ 50.80 ตามลำดับ พยาธิใบไม้พบ 3 ชนิด คือ *Echinostoma revolutum* ร้อยละ 19.12, *Echinoparyphium recurvatum* ร้อยละ 48.09 และ *Hypoderaeum conoideum* ร้อยละ 32.79 ส่วนพยาธิตัวตืดพบ 4 ชนิด คือ *Dicranotaenia coronula* ร้อยละ 34.92, *Hymenolepis* sp. ร้อยละ 27.51, *Fimbriaria* sp. ร้อยละ 22.76 และ *Microsomacanthus* sp. ร้อยละ 14.81 ตามลำดับ

ผลการศึกษาปรสิตในเป็ดไล่ทุ่ง *Anas platyrhynchos* ในจังหวัดนครปฐมครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานทางด้านระบาดวิทยาในเป็ดไล่ทุ่งและความหลากหลายของปรสิตในพื้นที่นี้ การศึกษาในครั้งต่อไปควรจะมีการศึกษาผลกระทบของฤดูกาลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่มีผลต่อความชุกของปรสิตภายนอกรวมทั้งโรคพยาธิที่สามารถถ่ายทอดมาสู่คน

________________ ________________ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์